

KUOPIO

TARVESELVITYS
Päivärannan asukastupa

6.10.2014

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	3
1.1 Päivärannan asukastuvan tarveselvitystyöryhmän kokoonpano:.....	4
1.2 Asukastupatoiminnan kuvaus.....	4
2. TAUSTATIEDOT	5
2.1 Verkostosuunnitelmat ja strategiat	5
3. NYKYTILANTEEN KUVAUS	5
3.1 Väestö.....	5
3.2 Tilat.....	5
4. TAVOITTEET	5
4.1 Tavoitteiden kuvaus pääkohdittain	5
4.2 Toiminnalliset tavoitteet	6
5. UUDEN TOIMINNALLISEN MALLIN KUVAUS	7
5.1 Palveluiden ja tilojen liittyminen muihin toimintoihin ja tilatarpeisiin	7
5.2 Toimijoiden tilalliset suhteet.....	7
5.3 Muiden palvelujen liittyminen oleviin tiloihin ja toimintoihin	7
6. TOIMINNAN KUVAUS JA LAAJUUS	8
6.1 Toiminnan sijainti	9
6.2 Muut tavoitteet	9
7. LIITTEET	10

1. JOHDANTO

Tämä tarveselvitys sisältää tiedot ja suunnitelmat asian eteenpäin viemistä varten.

Kuopion Päivärannan alueelle on suunniteltu asukastupaa vuodesta 2008 lähtien. Asukastupa on suunnattu kaiken ikäisille ja sen tarkoitus on mahdollistaa ihmisten kohtaaminen, monipuolinen harrastaminen sekä erilaiset palvelut. Päivärantaan suunniteltu asukastupa olisi tyyppiltään koko pohjoisen Kuopion alueen asukkaille suunnattu kansalaistalo

Tarveselvityksen laadinnassa on ollut mukana työryhmä, joka aloitti toimintansa syksyllä 2013. Työryhmässä on Päivärannan asukasyhdistyksen jäseniä, alueen aktiivisia asukkaita, alueen nuoria ja lähialueiden edustajia sekä hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäseniä, Kuopion kaupungin työntekijöitä sekä muita toimijoita.

1.1 Päivärannan asukastuvan tarveselvitystyöryhmän kokoonpano:

Ilkka Hiltunen/ Päivärannan asukasyhdistyksen puheenjohtaja
Teuvo Erkilä/ Päivärannan asukasyhdistyksen varapuheenjohtaja
Raimo Räsänen/ päivärantalainen
Arja Kekäläinen/ päivärantalainen
Tapio Nurmi/ päivärantalainen
Pekka Niiranen/ päivärantalainen
Esa Pitkänen/ Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan varapuheenjohtaja, valtuutettu
Ella Tunturi/ Puijonsarven koulu, Päiväranta, 9 lk.
Niko Koistinen/ Puijonsarven koulu, Päiväranta, 8 lk.
Jouni Ahonen/ kettulanlahtelainen
Tsega Kiflie / Monikulttuuriskeskus Kompassin toimija
Merja Korhonen/ Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan jäsen
Arto Villikka/ Kuopion kaupunki/Kasvun ja oppimisen palvelualue/Perusopetus- ja nuorisopalvelut/Päivärannan nuorisotila, Nuorisonohjaaja
Tanja Karpasto/ Kuopion kaupunki/ Hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen palvelualueiden tilahallintapäällikkö
Mika Eskelinen/ Kuopion kaupunki/ Tilakeskus/ Asiakkuuspäällikkö, Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Mirja Wihuri/ Kuopion kaupunki, Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue/Kansalaistoiminnan aktivoinnin yksikkö, kehityspäällikkö (pj)
Veera Juntunen/ Kuopion kaupunki, Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue/Kansalaistoiminnan aktivoinnin yksikkö, Suunnitteluavustaja
Heli Norja/ Kuopion kaupunki, Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue/Kansalaistoiminnan aktivoinnin yksikkö, Hyvinvoinnin edistämisen johtaja

1. 2 Asukastupatoiminnan kuvaus

Kaupungin tavoitteena on tarjota kaikille kaupunkilaisille hyvän elämän mahdollistava elinympäristö. Asukastuvat ovat osa kaupungin strategian mukaista ennakoivaa, terveyttä ja hyvinvointia edistävää sekä asuinalueiden viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä parantavaa palveluverkostoa.

Asukastupatoiminnan yleisiä tavoitteita ovat asukkaiden terveyden edistäminen, sosiaalisen pääoman kasvattaminen, alueellisen yhteistyön ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen sekä asukkaiden oman elämänhallinnan kasvattaminen. Asukastuvat toimivat julkisten palvelujen viestintäkanavana sekä tukikohtana kaupunginosien kaikille vapaaehtois- ja vertaistomijoille. Asukastupien toiminta edistää asukasdemokratiaa ja osallisuutta, kasvattaa yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta, auttaa arjessa, työllistää vaikeasti työllistettäviä ja opettaa työelämän pelisääntöjä.

2. TAUSTATIEDOT

2.1 Verkostosuunnitelmat ja strategiat

2.1.1 Kuopion kaupungin strategia

Yhdessä tekeminen, osallistuminen ja asiakaslähtöisyys ovat keskeisiä arvoja. Strategian yhtenä päämääränä on, että Kuopio on edelläkävijä osallisuuden ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä.

2.1.2 Asukastupa- ja kylätalotoiminnan kehittämissuunnitelma

Asukastupa- ja kylätalotoiminnan kehittämissuunnitelmaan on koottu Kuopion asukastupatoiminnan nykytila, haasteet ja mahdollisuudet sekä mahdolliset kehittämisvaihtoehdot ja niihin liittyvät resurssitarpeet ja reunaehdot. Kehittämissuunnitelmassa Päivärannan alueelle on suunniteltu kansalaistalo.

3. NYKYTILANTEEN KUVAUS

3.1 Väestö

Päivärannan asukastuvan on suunniteltu kattavan laaja alue Pohjois-Kuopiosta. Asukkaat tavoittavaan alueeseen on laskettu Päiväranta, Inkilänmäki, Julkula, Niuva-Länsipuijo-Rypysuo, Saarijärvi-Rahusenkangas, Kettulanlahti ja Kelloniemi-Likolahti. Tällä alueella asui vuonna 2014 16 917 asukasta (liite 2). Laajan alueen asukkaista 2667 (16 %) oli alle 15-vuotiaita ja 3345 (20 %) yli 65-vuotiaita.

3.2 Tilat

Tällä hetkellä alueen lähin asukastupa on Rypysuolla toimiva Länsi-Puijon asukastupa. Sinne on matkaa Päivärannan keskukselta teitä pitkin neljä kilometriä.

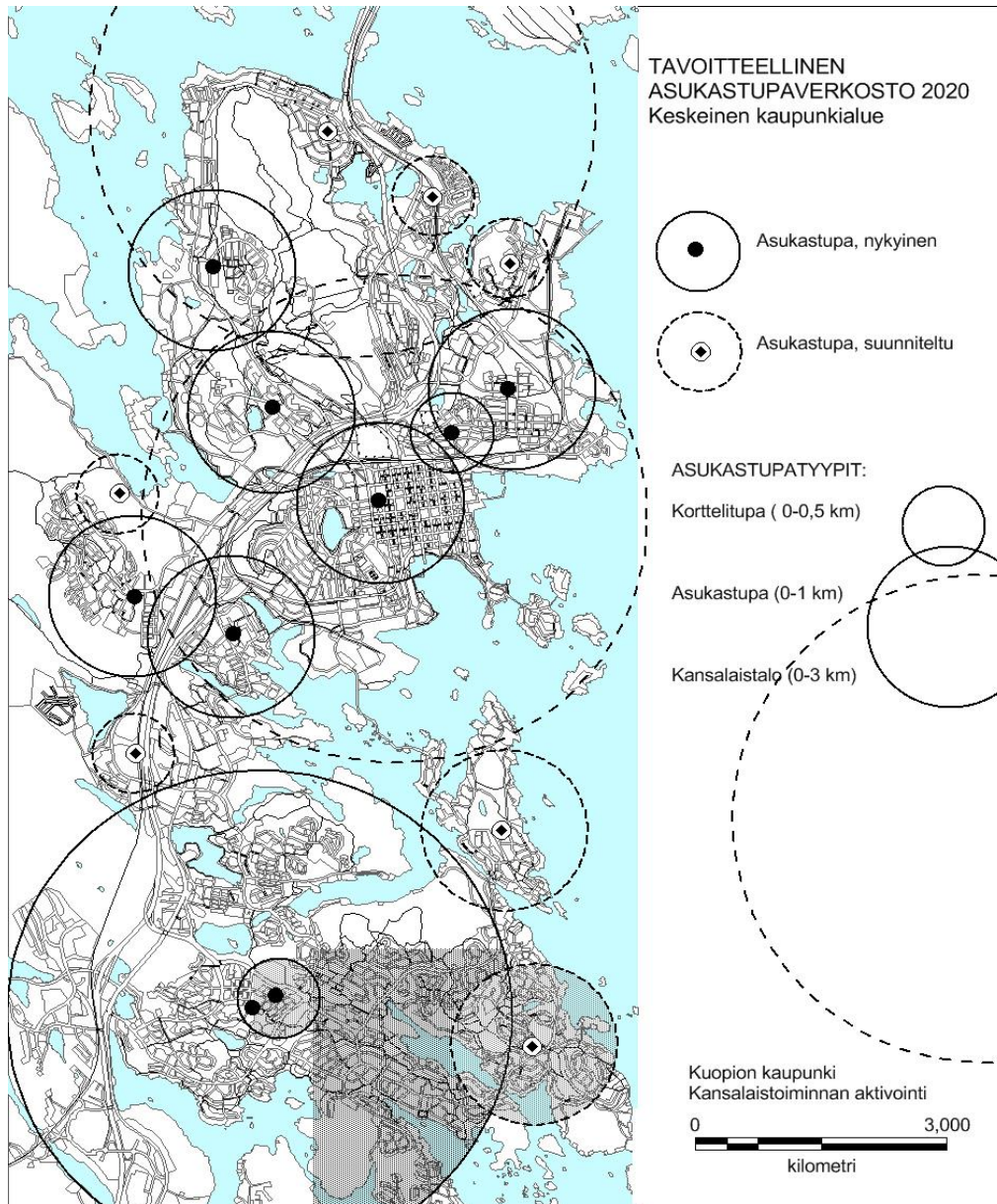
Kettulanlahdesta on lakkautettu kirjasto ja seurakunnan tilat on myyty pois. Kettulanlahden alueella ei ole tällä hetkellä kokoontumistilaa yhdistyksille ja asukkaille, eikä yleistä paikkaa, jossa asukkaat voivat yleisissä sisätiloissa tavata toisiaan.

4. TAVOITTEET

4.1 Tavoitteiden kuvaus pääkohdittain

Päivärannan asukastalon tiloja ja palveluja voisivat käyttää erityisesti kaikki pohjoisen kaupunkialueen asukkaat sekä myös Siilinjärven Vuorelan ja Toivalan asukkaat sekä alueella asuvat vapaa-ajan asukkaat.

Kuopion kaupungin asukastupa- ja kylätalotoiminnan kehittämissuunnitelmassa olevaan karttaan (kuva 1) on merkitty nykyiset sekä suunnitellut asukastuvat Kuopion keskeisellä kaupunkialueella. Karttaan on merkitty pohjoisen kaupunkialueen kattava kansalaistalo, joka sijaitsisi Päivärannassa.

Kuva 1. Kuopion keskeisen kaupunkialueen nykyiset ja tavoitellut asukastuvat.

4.2 Toiminnalliset tavoitteet

Tila sekä ehdotetut toiminnot mahdollistavat asiakkaille sosiaalisten suhteiden ylläpitämistä, yhteisöllisyyden ja osallisuuden voimistumista, maksuttoman julkisen tilan käyttömahdollisuuden, mielenterveyden ylläpitämistä ja paranemista sekä tuovat toimintaa ja palveluja lähelle asukkaita.

Kaupungille asukastupa ja sen toiminta lisäävät viihtyvyyttä ja turvallisuutta alueella, tuottavat ennaltaehkäisevää ja hyvinvointia edistävää toimintaa, täydentävät julkisten palvelujen verkostoa sekä helpottavat maahanmuuttajien kotoutumista.

Päivärannan asukastuvan on suunniteltu tulevan olemaan julkisia palveluja täydentävien, kolmannen sektorin tuottamien hyvinvointia ja terveyttä edistävien palvelujen kanava.

Tilatarvetaulukossa (liite 1) on listattu Päivärannan asukasyhdistyksen sekä päivärantalaisten nuorten esittämät toiveet asukastuvan toiminnalle. Toiveita ja ideoita on työstetty Päivärannan tarveselvitysryhmässä ja niihin on mietitty toiminnan tarvitsemat tilat, tekniset vaatimukset, kalusteet sekä muut erityisainninnat.

5. UUDEN TOIMINNALLISEN MALLIN KUVAUS

5.1 Palveluiden ja tilojen liittyminen muihin toimintoihin ja tilatarpeisiin

Asukastuvat ovat kaikille avoimia kohtaamispaikkoja. Ne luovat ison julkisen ja matalan kynnyksen tilan. Asukastupa on monenlaiseen toimintaan sopiva ja tilana monikäyttöinen, minkä vuoksi kaupunkirakenteen muutokset eivät vaikuta siihen olennaisesti. Asukastupaa tilana pystyvät hyödyntämään esimerkiksi kansalaisopisto, nuorisotoiminta, järjestöt ja yhdistykset. Asukastuvan tiloista on suunniteltu monikäyttöisiä, jotta tilaa voidaan hyödyntää mahdollisesti tilojen käyttötarkoituksen muuttuessa.

5.2 Toimijoiden tilalliset suhteet

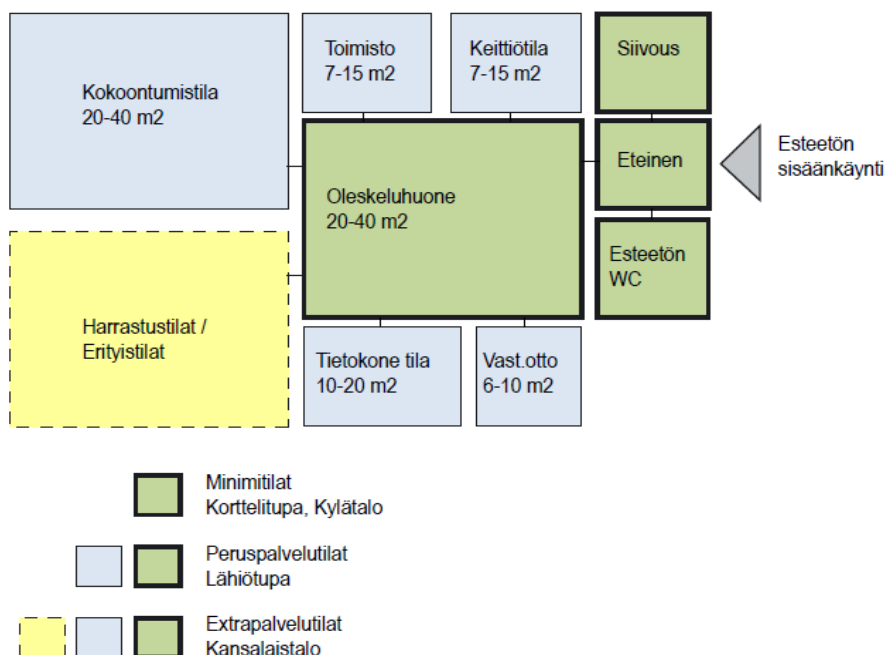
Toimijoiden tilalliset suhteet voivat muuttua ajan kuluessa. Toimijat voivat toimia tiloissa limittäin ja vuorotellen.

5.3 Muiden palvelujen liittyminen oleviin tiloihin ja toimintoihin

Päivärantaan suunniteltu asukastupa on asukastupa- ja kylätalotoiminnan kehittämissuunnitelmassa mainittu kansalaistalo-mallinen asukastupa (kuva 2). Kansalaistalossa yhdistyvät monen eri julkisen tahon palvelut, joista asukastupatoiminta on yksi osa. Saman katon alle koottuina tilojen ja henkilöstön käyttö on tehokasta ja palvelut hyvin saavutettavissa. Kansalaistalon laaja toiminta itsessään on yksi motiiveista tulla talolle. Aukioloaika aamusta iltaan ja myös viikonloppuisin mahdollistaa usean käyttäjäryhmän tavoittamisen. Kansalaistalon henkilökunnassa voi olla pysyvää erityisasiantuntemusta esimerkiksi käsityöpajan, terveystalouden ja liikunta-aktiiviteettien ohjaamiseen. Monen toimijan yhdistäminen saman katon alle mahdollistaa monipuolisia ja laajoja yhteiskäyttöisiä tiloja, kuten tietokone-, liikunta- ja musiikkitaloja, käsityöpajoja ja kokkauskeittiön. Tilat, varusteet ja asiantunteva ohjaus palvelee samalla monia eri käyttäjäryhmiä. Asukastuville on määritelty ohjeelliset tilavaatimukset (kuva 3). Asukastalossa tiloja tarvitaan vähintään kuvan osoittamien tilojen verran.

ASUKASTUVAN OHJEELLINEN TILAKAAVIO

Kuva 2. Kansalaistalo

Kuva 3. Asukastuvan ohjeellinen tilakaavio

6. TOIMINNAN KUVAUS JA LAAJUUS

Päivärannan asukastuvassa eri järjestöt ja tahot tarjoaisivat toimintaa kaikenikäisille. Toiminta asukastuvilla pohjautuu lähtökohtaisesti asukkaiden tarpeisiin. Selvitetään kumppanuudet mm. kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden kanssa.

Päivärannan asukasyhdistys sekä alueen nuoret ovat suunnitelleet seuraavia toimintoja asukastalolle sekä sen lähiympäristöön:

- Asukkaiden kohtamispaikka: lehtien luku, seurustelu, lautapelit, elokuvien katselu ja kuorolaulu
- kädentaidot (käsityöt ym.)
- Kokoustila järjestöille
- Paikka, jossa pitää infotilaisuuksia, koulutuksia ja kerhotoimintaa
- Tietokoneiden käyttömahdollisuus, neuvontaa ja kursseja tietokoneiden käyttöön
- Lastenhoito
- Lääkäri- ja terveydenhuolto
- Terve Kuopio -kioski

- Puu- ja metallityöt
- Bänditila bänditoimintaan
- Biljardin ja pingiksen pelaaminen
- Ruoanvalmistus ja kokkurssit
- Ulkotilat: minigolf, puutarhapuisto, skeitti

6.1 Toiminnan sijainti

Asukas- ja kylätalotoiminnan kehittämissuunnitelmassa pohjoiselle kaupunkialueelle on suunniteltu kansalaistaloa. Eteläisessä Kuopiossa kanasalaistalona toimii vapaa-ajan tila Pinari.

Toiminnan tarkemmassa sijaintitarkastelussa tulee ottaa huomioon esteettömyys, kuten liikennereitit, joukkoliikennereitit sekä synergia muiden toimintojen ja tilojen kanssa.

6.2 Muut tavoitteet

Asukastuvilla tapahtuva toiminta on kasvavassa määrin osa yhteiskunnan sosiaalisten turvaverkkojen kokonaisuutta. Kuopion uudessa palvelutapamallissa asukastupa- ja kylätalotoiminnan painopiste on vahvimmin hyvinvoinnin edistämisen, perusturvan, kasvun ja oppimisen sekä terveydenhoidon palvelualueiden toimintakentässä.

Tupien kautta levitetään vapaaehtoistoiminnan lisäksi kaupungin käynnistämän Terve Kuopio -kioskin toiminnan palveluja sekä koordinoidaan monimuotoisia kolmannen sektorin palveluja, jotka täydentävät kaupungin omaa palvelutarjontaa.

7. LIITTEET
LIITE 1

Tila	Määrä	Koko (m ²)	Toiminta	Tekniset vaatimukset	Kalusteet	Erityistä
Asukkaiden olohuone	1	n. 40	Asukkaiden kohtaamispaikka, lehtien luku, seurustelu, lautapelit, kädentaidot (käsityöt ym.)	avara, valoisa	Viihtyisä kalustus, sohvät, pöydät ja tuoleja (jotka sopivat myös kerhotyöskentelyyn), hyllyjä	Olohuone heti sisääntulon vieressä.
Kokoustila	1 (huone, joka voidaan jakaa)	20–30 hlön kokoustilat, jotka voidaan yhdistää 50 hlön tilaksi	Kokoustila järjestöille, infotilaisuudet, koulutukset, kerhotoiminta, elokuvien katselu, kuorolaulu jne.	kokoustekniikka (datatykki, valkokangas, hyvät verkkoyhteydet). Tilan muunneltavuus (kaksi pienempää kokoustilaa, jotka voi yhdistää yhdeksi)	Tuolit ja pöydät	Tuolien ja pöytien tulee olla helposti pois kasattavia tilan ollessa muussa kuin kokouskäytössä.
ATK-tila	1	20	Tietokoneiden käyttö-mahdollisuus, neuvontaa, kursseja	Tietokoneita, monitoimilaite (tulostus, skannaus, kopionti)	Tietokone-pöydät, tuolit	
Lastenhoitotila/esteettömän wc:n yhteydessä?	1	?	lastenhoito		Lapset ja lastenhoito täytyy huomioida kalustuksessa (hoitopöytä jne.)	
Vastaanotto-tila	1	15	Lääkäri- ja terveydenhuolto. Terve Kuopio -kioski	äänieristys, vesipiste		Jos huone toimii lääkärin vastaanottona tilan yhteiskäyttö vaatii erikoisjärjestelyä.
Tanssisali	1	70		Sopiva lattia tanssimiseen.	Peilit	Ikkunaton seinä peileille

Kuntoilutila	1	30			Muutamia kuntolaitteita, nyrkkeilysäkki	Tilassa ei harjoiteta painonnostoa isoilla painoilla. Jos on tarve sellaiselle, tulee se ottaa huomioon esim. lattiarakenteis sa
Teknisten töiden tila	1	45	Puutyöt, metallityöt	Tiloissa tulee huomioida mm. ilmastointi, valaistus ja turvallisuus	isot työpöydät, jakkarat	
Teknisten töiden, kuvataideteiden ja käsistöiden varastotila	1	6	Töiden säilytys	avohyllyt, säilytyskaapit, maalausten kuivausmahdollisuus		
Bänditila	1	30	Bändisoitto	äänieristetty tila, laitteille säilytystilaa	lukittavia kaappeja	
Pelitila	1		Biljardin ja pingiksen pelaaminen		Biljardipöytä, pingispöytä	
Ruoanvalmistus-keittiö	1	60	Ruoanvalmistus, kokkikurssit	ruoanvalmistus-keittiön vaatimukset	keittiövarustus, isot tasot kokkikursseja varten	
asiakas WC:t	1 esteetön WC, 2+2	10				
Henkilökunnan tila	1	6	Pukeutuminen, peseytyminen	lukittavat kaapit, suihku ja wc		
Siivouskomo	1	komero	siivousvälineiden säilytys			

VÄESTÖ SUUNNITTELUALUEITTAIN VUOSINA 2008-2013 (1.1.)							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2012-2013
Puijonsarvi (Päiväranta)	2446	2423	2423	2424	2425	2408	-17
Puijo (Inkilänmäki)	2568	2498	2482	2533	2479	2580	101
Julkula	2660	2622	2591	2558	2555	2557	2
Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	2354	2333	2332	2326	2248	2229	-19
Saarijärvi-Rahusenkangas	4439	4479	4452	4426	4398	4410	12
Kettulanlahti	805	782	762	767	766	759	-7
Kelloniemi-Likolahti	2060	2035	2029	2023	2024	2010	-14
YHTEENSÄ	17332	17172	17071	17057	16895	16953	58

VÄESTÖ SUUNNITTELUALUEITTAIN 1.1.2014										
Alue	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	25-39	40-64	25-64	65-74	75+
Puijonsarvi (Päiväranta)	217	157	98	109	174	442	785	1227	260	149
Puijo (Inkilänmäki)	197	130	59	85	311	539	921	1460	312	247
Julkula	258	173	81	91	112	550	877	1427	269	112
Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	139	128	59	77	182	391	812	1203	255	125
Saarijärvi-Rahusenkangas	246	185	101	110	418	793	1349	2142	632	425
Kettulanlahti	54	48	32	38	39	96	276	372	83	94
Kelloniemi-Likolahti	156	106	53	42	151	427	698	1125	277	105
YHTEENSÄ	1267	927	483	552	1387	3238	5718	8956	2088	1257

VÄESTÖ SUUNNITTELUALUEITTAIN V. 2014 JA ENNUSTE VUOTEEN 2020 (1.1)								
	Toteutunut	Ennuste						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Puijonsarvi (Päiväranta)	2391	2390	2360	2330	2310	2300	2280	
Puijo (Inkilänmäki)	2801	2800	2920	3070	3140	3200	3180	
Julkula	2523	2500	2470	2440	2420	2400	2400	
Niuva-Länsipuijo-Rypysuo	2168	2290	2320	2350	2340	2310	2280	
Saarijärvi-Rahusenkangas	4259	4320	4260	4210	4170	4130	4110	
Kettulanlahti	760	750	740	730	720	720	720	
Kelloniemi-Likolahti	2015	1870	1900	1980	2070	2080	2050	
YHTEENSÄ	16917	16920	16970	17110	17170	17140	17020	